

### **Список використаних джерел**

1. Бандурка О. М. До актуальності психології у протидії злочинності. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання*. Харків. ХНУВС. 2017. С. 143–145.
2. Зінченко Д. А. Психологічна підготовка фахівців правоохоронних органів України в умовах воєнного стану. *Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану*. МВС України. Вінниця. ХНУВС. 2023. С. 242–244.
3. Зінченко Д. А. Теоретичні дослідження громадянської ідентичності. *Питання сучасної науки і права*. МВС України. Суми. СФ ХНУВС. 2023. С. 185–187.
4. Зінченко Д.А., Ляшко Д.А. Методи виявлення та документування випадків порушень прав дітей у зоні конфлікту. *Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану*. МВС України. Вінниця. ХНУВС. 2023. С. 281–283.
5. Макарова О. Тактичні особливості проведення допиту в кримінальному провадженні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. Спецвипуск № 2. С. 207–212. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2023-6-207-212>.
6. Орлов Ю. В. Система протидії злочинності в умовах війни: від дисбалансу до стабілізації. *Право.ua*. 2023. № 1. С. 190–200. DOI: 10.32782/LAW.UA.2023.1.27.
7. Педан С.Є. Психологічний портрет особистості злочинця. Актуальні напрями практичної психології і психотерапії. *Матеріали VIII Міжнар. наук.- практ. конф. молодих вчених, студентів та аспірантів*. Харків. ХНУВС. 2020. С. 138–141.

**УДК 371.132:371.125**

**Федоренко Олена Іванівна,**

завідувачка кафедри педагогіки та психології  
Харківського національного університету  
внутрішніх справ, доктор педагогічних наук,  
професор  
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4948-9524>

### **СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЗВО МВС УКРАЇНИ**

Психологічна підготовка поліцейських набула надзвичайної актуальності у зв'язку із повномасштабним вторгненням РФ в Україну, вона набуває нового змісту і потребує врахування тих нових викликів, які постають перед всіма нами: педагогами, психологами, поліцейськими.

Реалії життя спонукають удосконалити психологічну підготовку поліцейських, підготувати їх до несення служби в складних умовах

сьогодення. Важливо зазначити, що є два перспективні напрямки діяльності – підготовка психологів для підрозділів Національної поліції та власне психологічна підготовка поліцейських, зокрема, курсантів ЗВО МВС України до професійної діяльності в умовах воєнного стану.

Відповідно до п. 51 «Положення про Національну поліцію» в підрозділах поліції має бути організована система психологічного забезпечення поліцейських та працівників Національної поліції, що забезпечує її функціонування [1]. Вказана система традиційно охоплює наступні напрямки функціонування, а саме:

- а) психологічний добір на службу, результати якого зберігаються в особовій справі поліцейського протягом служби;
- б) психологічне супроводження проходження служби;
- в) професійно-психологічна підготовка;
- г) психологічна підтримка оперативно-службових заходів;
- д) сприяння здоровому способу життя поліцейського за межами служби.

Необхідність психологічної підготовки працівників Національної поліції пов'язана із низкою причин.

*По-перше*, в сучасних кризових умовах наявна значна кількість осіб серед населення, які мають негативні емоційні стани (агресивність, роздратованість, ворожість та ін.), які можуть провокувати різні суспільно небезпечні явища, що вимагає від поліцейських психологічної готовності діяти та протистояти відповідним спробам.

*По-друге*, у сучасних умовах воєнного стану в країні прогнозовано високу екстремальність професійної діяльності працівників поліції, що пов'язано із значною кількістю зброї у населення. Несення служби в таких умовах потребує відповідної психологічної підготовки працівників поліції.

*По-третє*, психологічне супроводження професійної діяльності поліцейських дозволить здійснювати попередження виникнення соціально-психологічної та особистісної дезадаптації після їх перебування в умовах бойових дій та в екстремальних ситуаціях, пов'язаних із війною.

*По-четверте*, з необхідністю сприянню підвищення соціально-психологічного іміджу працівників поліції серед населення. У таких умовах особливо важливими серед функцій, які виконує психолог, є:

- психологічна підготовка працівників поліції України до виконання своїх функціональних обов'язків в екстремальних умовах;
- психологічне супроводження процесу адаптації працівників поліції до нових умов службової діяльності;

– необхідність створення груп швидкого реагування, що надають невідкладну психологічну допомогу поліцейським, які виконували свої обов'язки в екстремальних умовах;

– розробку і проведення психологічних тренінгів різної спрямованості з працівниками поліції (вперше прийнятими на службу, кандидатами на керівні посади та керівниками, окремим категоріям працівників, які найбільше спілкуються з населенням).

З урахуванням змін, які відбулися в державі, потребам психологічного забезпечення діяльності органів Національної поліції напрямами залучення практичних психологів можуть бути:

– надання першої психологічної допомоги поліцейським;

– психоедукація поліцейських (психологічна просвіта, навчання технікам самопомоги та ін.);

– участь у складі груп фахівців з психологічної реабілітації поліцейських;

– оптимізація психологічного клімату у колективах, попередження деструктивних явищ, прогнозування працездатності працівників поліції;

– забезпечення оперативної поліцейської діяльності психологічними знаннями і тактиками;

– участь в судово-психологічних експертизах;

– участь у розшукових діях (розробка тактик допиту, опитування свідків, огляду місця події тощо);

– розробка заходів покращення іміджу поліції.

Психологічна служба має також забезпечувати освіту, підвищення кваліфікації та професійно-психологічну підготовку працівників поліції, з метою забезпечення достатнього рівня їх психологічної готовності до діяльності та компетентності в галузі юридичної психології у сфері взаємодії з населенням.

#### ***Список використаних джерел***

1. Положення «Про Національну поліцію». Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877.